

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců: **a) S. S. S., a b) D. S. S.**, oba zastoupeni Mgr. Gabrielou Kopuleťou, advokátkou se sídlem Praha 1, Havlíčkova 1043/11, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 6. 2020, č. j. 1 Az 45/2018-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 7. 2018, č. j. OAM-402/ZA-ZA11-ZA17-2017, neudělil žalovaný žalobcům azyl podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 6. 2020, č. j. 1 Az 45/2018-30.

[2] Městský soud vycházel z následujícího skutkového stavu. Dne 26. 5. 2017 podali žalobci žádost o udělení mezinárodní ochrany, k níž žalobce a) při pohovoru mimo jiné uvedl, že pochází z Turecka, žalobce b) je jeho syn. Do České republiky žalobce a) přicestoval poprvé v roce 2008 za účelem studia, do té doby studoval v Turecku na soukromé škole Fetullaha Gülena, na státním gymnáziu a docházel na kurzy Fetullaha Gülena. V Turecku žádné problémy neměl, ty začaly v roce 2014, když přišel na tureckou ambasádu, aby se vyplatil ze základní vojenské služby; to mu však bylo zamítnuto. Má kamarády, kteří také chodili na kurzy Fetullaha Gülena a poté, co se vrátili do Turecka, byli zadrženi a měli problémy i v armádě. V případě návratu se obává, že půjde do vězení, kde ho budou mučit a znásilní jej. Jeho otec byl zatčen v roce 2016 a mučen ve vězení, protože finančně podporoval hnutí Fetullaha Gülena. Z vězení byl nakonec propuštěn kvůli zdravotním problémům, odsouzen nebyl a žádný trest nedostal. Žalobce a) se domnívá, že i on by mohl být uvězněn, protože také podporoval Fetullaha Gülena. Lidé,

kteří jsou proti prezidentu Erdoganovi, nemají soud a čekají ve vězení. Dále se obává povolání do armády, kam měl nastoupit již v roce 2014. Nechce jít do války, neboť přátelé jeho kamaráda zahynuli v bojích s bojovníky PKK. Žalobce a) požádal rovněž o mezinárodní ochranu pro svého syna, žalobce b), protože se mu pro něj nepodařilo zajistit běloruské občanství. Žalobci žijí ve společné domácnosti s přítelkyní žalobce a), která je běloruské státní příslušnosti. Bratr žalobce a) studuje na univerzitě v Izmiru, matka je doma a bojí se.

[3] Městský soud se ztotožnil se žalovaným, že napojení žalobce na hnutí Fetullah Gülena je takřka mizivé, a proto se nemusí návratu do Turecka obávat. Je pravdou, že členové tohoto hnutí a osoby na něj napojené mají zejména po pokusu o státní převrat v roce 2016 potíže, neboť z tohoto pokusu byl obviněn Fetullah Gülen a jeho hnutí bylo označeno za teroristickou organizaci. Žalobce a) však v Turecku docházel pouze do mateřské a základní školy a navštěvoval kurz Fetullah Gülena; jiné napojení na hnutí nemá. Od roku 2008 pobývá v České republice a již dlouho ve vlasti nebyl. Jediný problém, který se od té doby vyskytnul, bylo zamítnutí žádosti žalobce a) o vykoupení se ze základní vojenské služby. Žalobce a) v Turecku nebyl ani před pokusem o státní převrat ani po něm, není tedy důvod, aby jej z účasti na pokusu o převrat tamní státní orgány vinily. Podle zpráv o zemi původu se hnutí Fetullah Gülena zaměřuje především na vzdělání a byly jím ovlivněny až 4 miliony lidí; sám žalobce a) uvedl, že 90 % jeho kamarádů navštěvovalo tyto školy. Je tedy nepravděpodobné, že by žalobce a), který v zemi dlouhou dobu nebyl a navštěvoval školy Fetullah Gülena jen v dětství, turecké státní orgány pronásledovaly. Jeho otec sice byl zadržen, ale jak žalobce a) uvedl, ten školy finančně podporoval. Navíc byl již propuštěn a žádný trest mu uložen nebyl. Krom toho bratr žalobce a) žijící v Turecku žádné problémy nemá a studuje na univerzitě v Izmiru. Matka žalobce a), která podporovala zmíněné hnutí, také žádné problémy nemá. K potížím, které měli mít jeho přátelé v armádě, protože navštěvovali školy Fetullah Gülena, žalobce a) nic bližšího neuvedl. Na základě výše uvedeného městský soud uzavřel, že žalobce a) nelze označit za člena hnutí Fetullah Gülena, ani za osobu na hnutí napojenou, na základě čehož by měl mít v případě návratu do Turecka problémy. Neshledal také ani přiměřenou pravděpodobnost pronásledování žalobce a) z důvodu jeho sympatií ke zmíněnému hnutí. Ze stejného důvodu žalobci a) nehrozí ani vážná újma spočívající v krutém nebo nelidském zacházení.

[4] Co se týče obav z nástupu vojenské služby, podle městského soudu žalovaný správně uvedl, že branná povinnost není sama o sobě azylově relevantním důvodem. Podmínky výkonu vojenské služby jsou v Turecku standardní a řídí se platnou legislativou. Žalobce krom toho žádné námitky týkající se posouzení jeho obav z vojenské služby v žalobě neuvedl.

[5] V případě žalobce b) by připadalo v úvahu udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Jelikož ale u žalobce a) nebyly shledány důvody udělení azylu podle § 12 tohoto zákona, nemohly být naplněny ani podmínky udělení azylu za účelem sloučení rodiny.

pokračování

[6] Proti tomuto rozsudku podávají žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížnost, kterou opírají o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelé namítají, že městský soud dostatečně nezohlednil hrozbu pronásledování a vážné újmy podle § 12 a § 14a zákona o azylu, neboť nesprávně posoudil nebezpečí, které stěžovatelům v případě návratu do vlasti hrozí. Stěžovatel a) byl členem hnutí Fetullaha Gülena, jehož členové jsou v Turecku pronásledováni. Jeho otec byl z důvodu členství v tomto hnutí již rok vězněn, následně byl propuštěn ze zdravotních důvodů. Z města Manisa, ze kterého stěžovatel a) pochází, bylo již uvězněno kolem 100 lidí. Pronásledování a uvěznění byli spolužáci stěžovatele a), učitelé a přátelé, a to bez řádného soudního procesu a bez možnosti mít právního zástupce. Jeho přítel, jenž v České republice rovněž studoval a byl členem hnutí, byl po návratu do Turecka také uvězněn a nikdo dodnes neví, v jakém vězení se nachází. Po změně právní úpravy je v současné době možné v Turecku uvěznit podezřelé až na jeden rok bez vznesení obvinění. Stěžovatel a) je přesvědčen, že by mu okamžitě po návratu do Turecka byl odebrán cestovní doklad a že by byl uvězněn jako řada dalších členů hnutí. Stěžovatelé avizovali, že jejich kasační stížnost bude doplněna právním zástupcem, jimi zmocněná advokátka tak ovšem neučinila.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na tom, že obavy stěžovatele a) jsou zcela neopodstatněné. Stěžovatel a) nebyl a není členem hnutí Fetullaha Gülena, a není tedy důvod se obávat, že bude pro neexistující členství pronásledován. Ačkoli jsou v Turecku stíháni členové tohoto hnutí, jedná se o státní úředníky, učitele, nebo například příslušníky armády a policie. Stěžovatel a) však členem hnutí nebyl a jeho jediné spojení s ním je skrze navštěvování mateřské a základní školy a některých kurzů, naposledy před zhruba 13 až 15 lety; je tedy se zmíněným hnutím spojen značně okrajově. I otec stěžovatele a), který hnutí údajně finančně podporoval, je již téměř 3 roky na svobodě. Jeho bratr a matka pak žádnému příkoří vystaveni ani nebyli.

[9] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k posouzení důvodnosti kasačních námitek, musel se zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti.

[10] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., *jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[11] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“*

[12] V projednávané věci nenalezl Nejvyšší správní soud žádnou právní otázku, k níž by považoval za nutné vyjádřit se v rámci sjednocování judikatury, stěžovatelé ostatně ani sami netvrdí, v čem okolnosti jejich případu splňují podmínky přijatelnosti ve smyslu výše uvedených kritérií. Ve své argumentaci se omezují na věc samou; městskému soudu, potažmo žalovanému, vytýkají (v podstatě identicky jako v žalobě) nedostatečné posouzení jejich případu. Jimi tvrzená pochybení městského soudu by sice principiálně mohla být důvodem přijatelnosti kasační stížnosti, tento důvod je však vyhrazen jen pro zjevné excesy a natolik hrubá pochybení v postupu či v rozhodnutí krajského (městského) soudu, že by jejich existence mohla mít alespoň potenciálně vliv na rozhodnutí ve věci samé (viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 2 Azs 137/2006-67, či usnesení ze dne 10. 11. 2016, č. j. 3 Azs 189/2016-19). K takovým pochybením v projednávané věci evidentně nedošlo. Městský soud ve věci postupoval standardně, v rozsudku s poukazem na provedené důkazy srozumitelně vysvětlil, proč nepovažuje podanou žalobu za důvodnou a nepominul také žádnou z podstatných námitek stěžovatelů. To, že vyhodnotil důkazy jinak, než by si stěžovatelé představovali, samo o sobě žádnou vadu řízení, natož hrubou (čítaje v to i nepřezkoumatelnost rozsudku), nezpůsobuje.

[13] Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že podaná kasační stížnost svým významem nepřesahuje podstatně vlastní zájmy stěžovatelů, proto ji podle výše citovaného ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[14] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. března 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu